

Мезимац/Kedvenc

Школски часопис Гимназије и економске школе „Доситеј Обрадовић“
„Dositej Obradović“ Gimnázium és Közgazdasági Iskola folyóiratja

4

2024

У ОВОМ БРОЈУ:

ПРИЧА ПРОХУЈАЛИХ ВРЕМЕНА
У ЊИВАМА ВОЈВОЂАНСКЕ РАВНИЦЕ

HIRTELEN ÉSZREVESSZÜK,
HOGY VALÓJÁBAN MÁR MÁSHOL VAGYUNK...”

ИНТЕРВЈУ: НЕ ЗНА САМО ОНАЈ КО ЈЕ ИЗАБРАО ДА НЕ ЗНА

РАЗГЛЕДНИЦА ИЗ БУДИМПЕШТЕ

БАЧКА ТОПОЛА - ГРАД ГАЛЕРИЈА
Мистериозни обелиск и „мала синтеза“

СУЂЕЊЕ АНИ КАРЕЊИНОЈ

ТРАГАЈУЋИ ЗА ЉУБИШОМ

ШКОЛА У ВРЕМЕНУ - извештај са представе

Реч уреднице

Пре много година (мада опет не толико давно) постојало је једно дрво. Гледала сам га са прозора учионице број 17 четири године. Зелена, жута, сива, бела хаљина. И тако четири пута. Не знам дали је неко други приметио његово постојање (очигледне лепоте често остану неоткривене), али ја сам га чувала за себе. Било је сведок мојих тријумфа и мојих пораза. Мојих гимназијских дана.

"Miss Kojic, are you a bird watcher?"

Професор је разбио моју потпуну опијеност музиком коју је дрво пролило у плесу са

пролетњим поветарцем. Зеленило лишћа заменила сам зеленилом табле (напослетку, Он је имао моје искрено дивљење и велику симпатију).

"Well, sometimes ...", одговорила сам.

Тренуци понирања и одсутности нису били ретки, али колико су само живи били они у којима смо расправљали о тако значајним темама! Да ли је Ниче идеалиста или је заправо материјалиста? И ко сме жени да ускрати право да донесе одлуку о свом телу? Дошао човек с Крита и каже: Сви Крићани лажу.

Нерешиво, попут наших расправа. Незаборавно, попут најдраже професорице.

А дрво је шумело, шуштало, жаморило, испуњавало неким недокучивим обећањима лепљиви јунски дан.

"Прочитај наслов који си јој ти наденула, песма је твоја. Бодрићемо те из публике." Плам бунтовништва против неправедне професорске одлуке тињао је у мени. Док су светла позорнице чинила да публика изгледа далеко и замућено налик балетској трупи са слика Едгара Дегаа, храбро сам загризла своје стихове:

„ Дуго је корачао ћутећи.
Добро је знао да ће заборавити трен у ком је
све почело.
Покушавао је да се сети,
али није могао да ухвати љигаве парчиће
мисли,
које су бежале из његове свести."

И јесам, освојила сам даске позорнице, упркос једном погрешно изговореном сугласнику. А стари професор је прећутао и пружио подршку.

Ничег поетичног није било у јесени, барем не у мом свету. Дрво се стидело своје надлазеће нагости, а ја сам се љутила. И на затворен прозор, и на кишу, и на интеграле, Венеа и његову збирку која је била у нашим мислима на јави и у сну. Цела школа је мирисала помало отужно и тешко, страх је постао опипљив, а забринутост расла са сезоном контролних и писмених задатака.

А онда прве пахуље и бело дрво! Ах, радости! Оштар ваздух је продирао кроз ситну пукотину, бистрио мисао, оштрио језик. Учионица број 17 сада припада некој новој генерацији, а ја се налазим са друге стране катедре. Мог дрвета више нема. Посекли су га немар, „људи или просто - време".

Размишљајући како да именујем ово своје сећање, сетих се далеких речи једног наслова и помислих колико је само и даље присутан и опипљив тај наслов у мом животу, те сасвим обичне речи теме нашег првог писменог задатка –

Лепо је, али тешко бити гимназијалац.

Сања Којић,
професорка Српског језика и књижевности

Редакција

Наслов: Мезимац / Kedvenc

Уредница / Szerkesztők:

Сања Којић, професорка српског језика и књижевности

Сараднице:

Kovács Éva, magyar nyelv és irodalom tanárnő

Невена Предојевић, професорка српског језика и књижевности

Jankovich Katalin, képzőművészet tanárnő

Дуња Пешут, професорка српског језика и књижевности

Лектура:

Сања Којић

Lektor: Kovács Éva

Насловна страна / Címdoldal:

Brindza Léna, 4-2

Чланови редакције:

Катарина Шурањи, 4-1

Ања Мартиновић, 4-1

Марко Поповић, 4-1

Bácsi Virág, 4-2

Nagyidei Márk, 4-2

Brindza Léna, 4-2

Миња Стојановић, 3-1

Јована Огњеновић, 3-1

Анђела Ђуровић, 2-1

Ђина Борозан, 2-3

Графички дизајн

и припрема за штампу:

Милош Којић

Штампа: Impression, Бајшански пут 1,

Бачка Топола

Numda: Impression, Bajsai út 1, Topolya

јун, 2024. године, трећи број / 2024,
június, harmadik szám

„Hirtelen észrevesszük, hogy valójában már máshol vagyunk..”

Brindza Léna, 4-2

A szobámban ülve fontolgatom jövőm, terveim, álmaim. Gondolkodom a holnapon, az elkövetkező hónapon, és hogy melyik honlapon találok elég anyagot az érettségihez. Hová lett a gyermek belőlem? Mikor lett minden ilyen komoly? Most már fontosabb a göröngyös út nehézségein átbukdácsolni, mint megállni, lehajolni a poros földre és felemelni azt a kis színes kavicsot, ami megragadta tekintetünk, szimplán csak azért, mert azt olyan csodálatosnak véltük, és kíváncsiak voltunk, hogy vajon a másik fele is ugyanolyan-e, mint a látható része.

Emlékszem még arra a kellemes, meleg érzésre, amikor nagymamáméknál másztam a szalmabálákra gondolatlanul és gondtalanul. Az összes tanyasi állatot, jószágot tanulmányoztam, összeszedtem a tojást a veszélyes csípős tyúkok alól, a nagy, kövér disznókhoz mindig benyúltam, hogy megsimogassam őket, mert úgy éreztem, nem kapnak elég szeretetet. A gyümölcsösben hintát építettünk testvéremmel, és mikor elkészült, büszkék voltunk magunkra, hogy igen, valami óriásit alkottunk, és még órákon át hintáztunk a diófára akasztott, kötélén lógó deszkadarabon. Nyáron locsolócsővel spriceltük egymást. Ugrálva, nevetve élveztük a hűsítő vízcseppeket. Élveztük, hogy lehűltünk, hisz abban a pillanatban ez számított, ez volt a legfontosabb. Vágytam egy lóra olyan régóta, amit meg is kaptam, eszméletlenül örültem neki, és igazán szerencsésnek éreztem magam, a legnagyobb életcélom elérésének éltem meg. Négy éve megvan, ma már alig van időm vele foglalkozni, mert lekötnek a felelőségek, a kötelező „fontosabb” dolgok. Hová lett a tanyasi vidámság? Az, hogy csak ámulok a szépségeken és megbecsülöm a pillanatokat. Az ólak és szántóföldek pizska végleg eltűnt a testemről?

Emlékszem, amikor még az egész nyaram és még a telem is a tavon akartam tölteni. A tó büdöskés, mocsaras illata finomabb volt számomra, mint bármely drága parfüm. Akárhányszor kimentem, mindig ugyanolyan gyönyörű volt.

A természet lenyűgözött, minden apró vadvirág, tüskés faág, bogyós bokor. És még ha egy parányi bogár is volt, amire rászégeztem tekintetem, akkor is végignéztem, vajon melyik lyukba fog bebújni a feltúrt talajban. A tó langyos nyári vizében tanultam meg úszni tatám segítségével. Imádtam a vizet. Hogy fenntart, mintha a kék égben lebegnék. És lebegtem is, a boldogság tartott a felszínen. Tatám úszóedző volt korábban. Mindig csillogó szemekkel néztem, ahogy a pillangóúszást mutatta, természetesen én voltam az, aki megkérte, hogy különleges technikákat mutasson. Az úzás utáni piknikezések is a kedvenc tevékenységeim közé tartoztak. A szendvicsek, melyeket mamám előre elkészített, sokkal kedvemre valóbbak voltak, mint bármelyik otthoni étel a hűtőből. Hová lett a sok úzás a tavon? Az igazi, hosszas gyönyörködés a tópart értékes csodáiban? Hisz nem volt olyan régen talán: a közös mesék, kalandozások és nevetések a séták közben... És hová lett a tatám, akire mindig úgy felnéztem?

Kilépve az utcára minden ámulatba ejtő volt. A madarak zenés fütyörészése, ahogy a ragacsos, fehér ökörnyal átnyúlik az út egyik feléről a másikra, vagy este a ragyogó csillagok, az ég drágakövei és a képek, melyeket közösen alkottak... Csak egy kisgyermek engedheti meg magának ezen dolgok élvezését? De hát ezt mind látom, még most is, látom szépségüket! Nem vonhatja el figyelmemet folyton az íróasztalomon lévő sok könyv, füzet, feladat és üzenet!

Úgy gondolom, nem hagyhatjuk kárba veszni az apró gyönyöröket, amiket ezelőtt még észrevettünk, amiknek régen éltünk. A belsőkben még ott a kis játékos, fénylő szemű gyerek, aki belénk zárta magát, azért, hogy mi kitörhessünk, és csemetéből erős fává nőhessünk. Ne engedjük, hogy megfulladjon szívünkben a gyermek! Engedjük szabadjára, és hagyjuk, hogy mellettünk álljon, és tanítson minket továbbra is folyamatosan élvezni ezt a rövid életet!

Прича прохујалих времена у њивама војвођанске равнице

приредила: Ања Мартиновић, 4-1

Фекетић, село на неколико брежуљака, смештено уз реку Кривају која је у прошлости давала живот овом месту. Једно мало село са великом историјском причом, а ту причу упознајемо кроз невероватна археолошка истраживања. Управо тако, можда живите у близини, али нисте знали да ово месташце крије археолошко налазиште које нам доноси причу из неких прохујалих, давних времена. Она открива делове насеља средњег века, једне цркве, гробља, свакодневницу народа који је ту живео као што ми живимо данас.

Прича о налазишту почиње 1785. године, насељавањем Фекетића. Мештани су од почетка знали за цркву, а на војним аустријским мапама из 1711. године лепо се могло видети *Lokus Templi* (место цркве) што је био први корак ка почетку откривања ове приче. Прво ископавање било је 1970. године које је аматерски започео професор Ференц Шаркези под надзором суботичког археолога Ласла Секереша. Он је уочио трагове цркве и заинтересовао стручњаке за прва ископавања. Локалитет је назвао „*Templomrom*“ (рушевина цркве). Тада је на овом месту још увек био воћњак који је ограничавао могућност већег ископа. Само на основу неколико истраживачких ровова ови први истраживачи су покушали да оцртају положај зидова некадашње цркве. Затим, ископавања на овом подручју наставља Међународни завод за заштиту споменика културе Суботица. Несвесно значаја закопаног блага, тадашње становништво је користило цигле

за градњу, те је касније утврђено да мноштво камења у зидовима сеоских штала и обора заправо припада остацима древног насеља. Пронађени су делови зидова некадашње цркве, стотину гробова око ње и један велики обрађен камен цигластог облика. Археолози из Суботице и Мађарске су извршили детаљна ископавања и анализу земљишта 1985. године. Ископана је грнчарија, шнале, метали, посуђе, ћупови, новац, али не и злато, што јасно говори да је народ живео сиромашно. Посебно су карактеристичне бронзане карике, накит који су жене носиле у коси, а не на ушима, што указује на период између 11. и 14. века. Оружје није нађено.

Бронзана
карика
из гроба

Велики обрађен камен цркве Feketeegyház

Касније се ископавањима придружују и археолози из Београда. Копали су, сликали, мерили користећи милиметарски папир, и то све на дубини од 1,5 метара испод површине земље. Рад на налазишту је углавном вршен сондама 2x10 и 4x4 m. Процес ископавања започео је grubим алатима, крамповима, ашовима, лопатама, да би се наставио нежнијим дрвеним алатима и четкицама. Ископине се затим детаљно перу и стручно обрађују. Налази се носе у суботички музеј, где се рестаурирају и спремају за изложбу, а тај процес траје годинама. Када је 2022. године завршен асфалтни пут код објекта пречистача канализације, неископани археолошки налази су доведени у опасност. На брду директно изнад пута отворена су три истраживачка рова величине 2 x 10 m да би се евентуални археолошки налази сачували од временских непогода и урушавања ивица поред новог пута. Општина је у јулу 2022. године, у сарадњи са Заводом за заштиту споменика општине Суботица организовала акцију спасавања критичних ивица. Ископавање је поверено археологу др Неди Мирковић-Марић.

У јулу 2023. године под руководством др Перице Шпехара, професора Катедре за археологију Универзитета у Београду, извршено је откопавање цркве. У раду су учествовали и студенти Универзитета. Ископана је основа северног зида рушевине дужине 5-6 метара. Било је гробова изван зида, унутар, па чак и испод подножја зида.

Свака новина у вези са археолошким налазиштем редовно се објављује у новинама „Magyar Szó“ и то врло озбиљно прате Отилија Шаркези и мр Јожеф Кориж, моји саговорници. Они сматрају да би требало конзервисати темељ цркве, означити цело место, али и упознати ширу јавност са основним подацима о досадашњим резултатима ископавања. Такође истичу и како је интересовање за ово налазиште мало. Можда на то утиче и чињеница да још увек не постоји могућност обележавања овог места као туристичке атракције.

Сонда 210, истраживачки ров и пречистач

Ова истраживања нам пружају важан увид у прошлост овог подручја, у све што је некада било, а на чему се темељи наше данашње село. Анализа артефаката и остатака насеља омогућила нам је да боље разумемо живот и културу заједница које су некада живеле на истом тлу где су данас наше куће. Постоји још много питања на која треба одговорити да би се склопила цела слагалица ове приче. Томе нас археологија и учи, она нуди могућност откривања, схватања и чувања прошлости за све будуће генерације.

Не зна само онај ко је изабрао да не зна

приредила: Миња Стојановић, 3-1

Нашу школу је посетио Урош Петровић, аутор многобројних загонетки, писац књига за децу, те освајач бројних награда на пољима књижевности, фотографије и друштвених игара. Наводи да је првак света у решавању загонетки, али – да ли може да одгонетне просту загонетку једног средњошколца? Видећемо. Урош Петровић је у нашој школи одржао интерактивно предавање у виду постављања загонетки. Ученици су се веома заинтересовали за одгонетање, а они најдомишљатији као награду су добили и посебну лоптицу овог познатог писца. Након предавања које се изузетно допало и ученицима и професорима, имала сам прилику да разговарам са аутором књига које су обележиле моје детињство.

Због чега сте почели да пишете?

Једног дана сам сео и написао страницу књиге и тако је настао роман од чак триста страна. То ми је прва и најдража књига, епска фантастика. Поред тога што је у питању мој први роман, књига „Авен и јазопас у Земљи Ваука” ми је посебно драга и зато што сам је потпуно сам илустровао, али не постоји посебан разлог због ког сам је написао.

Да ли сте писали док сте били дете, па Вас је то привукло каснијем писању?

Пуно сам читао, нисам писао ништа. Писао сам саставе у школи, али ништа ван школе, ништа претерано озбиљно.

Да ли сте били инспирисани неким писцима и њиховим делима?

Не могу рећи да ме је неко инспирисао. Волео

сам Толкина, али он је више писао о финској и норвешкој митологији, док сам ја писао о природи. Нисам се угледао ни на чија дела, нити на било ког писца, све сам сам смишљао.

Зашто сте изабрали да пишете књиге за децу, а не за одрасле што је вероватно знатно лакше?

Јесте, сигурно је лакше писати за одрасле него за децу. Када напишеш нешто за одрасле и одеш на књижевно вече, добићеш аплауз из пристojности, док код деце тога нема. Да је деци досадно, она би показала то после пет минута, дакле, много је захтевније писати за њих. А зашто пишем за децу, не знам, нешто ме је привукло, нисам имао неку промишљену намеру када сам писао прву књигу. Изашла је моја прва књига и била је за децу, па се тако и наставило. Сад не смем да пишем за одрасле да не бих издао децу.

Зашто сте почели да правите друштвене игре?

Јако сам волео да играм друштвене игре док сам био мали. Једног дана сам почео да их правим размишљајући како нешто да променим. Волео сам занимљиву географију, али то брзо досади јер се слова на крају потроше, па сам смислио начин како не може да ти досади. Тако је изашла моја прва друштвена игра, „Мартина загонетна кутија”. Добила је пуно награда, сада их има већ пет.

Зашто сте почели да се бавите баш загонеткама?

Загонетка је убедљиво најтежа књижевна форма и ја је највише волим. Изузетно је тешко

направити добру загонетку. Она мора да буде кратка, јасна и логична и не сме да буде лака. Смислим их око тридесет годишње. Стварно мислим да сам у томе најбољи на свету.

Колико као књижевник имате времена за неке слободне активности, на пример путовања?

Једном годишње могу да направим неко велико путовање јер сам ангажован током читаве године. Лети сам на камповима са децом, па ми је и то нека врста одмора. Мало писаца може да живи од своје уметности, али када ти иде добро у том послу, онда буде баш лепо, путујеш, уживаш и не бринеш о неким другим стварима. Сада сам био на Тајланду, прескочио зиму, пео сам се на вулкан, био у џунгли, јахао слонове и дружио се са животињама. Ипак, пребрзо је прошло.

Која је Ваша омиљена књига, који су Вам омиљени писци?

Зависи како сам расположен, од озбиљније литературе на пример Маркес и „Љубав у доба колере“, од публицистике Бил Брајсон и његов серијал. Он је врло паметан човек, путује и зна свашта.

Шта бисте препоручили младима да читају и да гледају на интернету?

Препоручујем, рецимо, Јутјуб канал „Озбиљне теме“, то је онај момак који воли историју и географију. Млади треба да искористе то што данас могу да науче шта год пожелеле. Обавезно треба да науче енглески, сада је срамота да изађу из гимназије, а да не знају енглески савршено. Не зна само онај ко је изабрао да не зна. Када знаш енглески, онда се одједном отвори цео свемир, све ти је доступно, више никад нема оправдања за незнање.

Да ли говорите још неки страни језик осим енглеског?

Италијански, али врло слабо, функционишем само на енглеском. Идем ка томе да научим и мађарски. Почасни сам грађанин на Панонији, чак сам тамо купио и кућу, што је, додуше, била импулсивна куповина.

Зашто стално носите наочаре за сунце и капу, да ли је то неки Ваш лични стил облачења или иза тога постоји неко дубље значење?

Увек сам исто обучен зато што тако штедим време. Имам неколико истих црних мајица и панталона, носим обућу која ми је најудобнија,

своју капу и наочаре. На тај начин уштедим много времена када идем на неко путовање. Не морам да размишљам шта ћу обући и како ћу изгледати, ставим своју одећу у ранац и то је то. Време које бих потрошио на бирање одеће могу да искористим за нешто много паметније. Наравно, не кажем да сви треба то да раде. Има људи који просто воле да се срећују, али мени то није битно.

Који су ваши планови за неку скорију будућност?

Тренутно имам серијал бајки, прве две су врло добро прошле и сада треба да напишем најмање до петог наставка. Ускоро излази мој нови роман који је пола роман пола манга, чека се само да илустратор заврши са цртањем. Ево једне занимљивости, има неких назнака да ће се правити опера по мом роману „Деца бестрагије“.

На крају интервјуа поставила сам Урошу Петровићу загонетку која гласи:

***Није овде, а није ни тамо,
Њоме је владао неко врло зао.***

Средњошколску загонетку инспирисану његовим романом „Пети лептир“ која је тежине око три гинкова листића, првак решавања и смишљања загонетки решио је након пар минута погађања и три помоћи.

Решење загонетке на страни 20

Разгледница

из Будимпеште

приредила: Јелена Кандић, 4-3

Сваки ученик туристичко-хотелијерског смера треба да буде задовољан својим избором школе која омогућује најлепшу ствар средњошколског доба – честе стручне екскурзије. Овде ћете прочитати неколико редака о путу мог одељења у место оснивања Матице српске и домовини Рубикове коцке – Будимпешти, престоници Мађарске.

Рано и хладно фебруарско јутро дочекало нас је испред школе. Чекајући аутобус цело одељење је цвокотало од хладноће у ритму треперења дотрајале уличне расвете. Напокон смо отпочели пут онако како то највише волимо, забачене главе или на рамену друга до себе. Велико уживање у нашој школској обавези могло је да отпочне. Користим реч обавеза, јер ту смо се нашли да учимо свој занат и да полако улазимо у улогу туристичког водича, али и реч уживање, јер сваки пут јесте уживање, а сваки одлазак од куће ново искуство које нас спрема за живот.

Најпре смо обишли чувени Трг хероја; Борис је опуштено преузео улогу туристичког водича: „Трг хероја, или **Hősök tere** (намучио се да изговори ово на мађарском), представља срце Будимпеште. Окружен је споменицима важних личности из мађарске историје. Овај трг је симбол мађарске националне славе и херојства. Трг се наставља на Градски парк.”

Док је Борис самоуверено причао свој део, ја сам загледала споменике. И коначно је име моје улице у Бачкој Тополи добило лик, напокан сам видела како изгледа тај чувени Лајош Кошут. Обилазак смо наставили у Градском парку, оази

Извор: приватна архива

мира и природе у ужурбаној метрополи. Један од најстаријих јавних паркова у Европи управо је овај, а било је јасно и због чега. Језеро, дворци, предивна шеталишта и травњаци одисали су стотинама година пажње и неговања. Није било особе која је напустила овај парк без осмеха на лицу.

Тог првог дана обишли смо много локација. Рибарски бастион с невероватним панорамским погледом на цео град, Матијину цркву, о којој сам се spremала да причам пред одељењем, али је директор ипак преузео микрофон и то стручније одрадио показавши нам како заправо треба да

звучи један самоуверен и стручан водич. Након обиласка Будимског дворца, уморни од шетања сместили смо се у хотел.

Нас три пријатељице на лицу места смо сазнале да ћемо ипак бити заједно у трокреветној соби. У школи смо једва чекале да прочитају: „Цвијић, Фитуш, Кандић, трокреветна”, али то се није догодило. Тек по доласку у хотел сазнале смо да нас ипак неће раздвајати. Можете само замислити наше узбуђење. Класична препирка око распореда ко ће да спава до прозора завршила се дремком на првом кревету који је свака од нас видела. Умор нас је стигао.

Највећи утисак оставила је ноћна пловидба Дунавом која је била врхунац екскурзије. „Искуство пловидбе на мирном Дунаву, као и бег од градске вреве можда је и најлепша атракција коју Будимпешта нуди...” Док је водич излагао, већина одељења је била заокупирана фотографисањем на палуби у тренутку проласка испред магичне зграде Парламента која се надвијала над реком шљаштећи својим многобројним светлима. Нина и ја смо исценирале познату сцену из „Титаника”, имитирајући Џека и Роуз.

Извор: приватна архива

Пробудили смо се ненаспавани, некако доручковали и кренули на пут. Последња станица пре повратка у Србију била је Сентандреја, седиште Будимске епархије СПЦ и родно место „Вечитог младожење”, чувеног српског писца, Јакова Игњатовића. Сентандреја је историјски значајан град за српски народ. Његова медитеранска атмосфера, калдрисане уличице и мноштво цркава привлаче многобројне туристе. Од силног шетања по граду, глад нас је стигла и ја сам хтела да пробам прави мађарски лангош. Истини за вољу, наш бачкотополски је бољи, нек ми опросте сентандрејевски мајстори лангоша.

Извор: приватна архива

Након пловидбе директор је одлучио да се пешке вратимо у хотел. План је био да нас измори како не бисмо, којим случајем, (где бисмо ми?) правили непријатности током ноћи осталим гостима у хотелу. Ипак, то нас није спречило да се дружимо до раних јутарњих часова. Ништа не веже једну генерацију као екскурзија. Зближили смо се као никада до тад, упознали се и стопили са нашим колегама из мађарског одељења. Све разлике које смо мислили да постоје између нас, избледеле су под утиском скорог завршетка школе.

Аутобус је лагано кренуо пут северне Бачке. Близина наше две државе осети се и у путовању, очас посла нашли смо се на граници, а у Тополи смо били брже него што смо се надали. Разишли смо се насмејани али и сетни, као и на крају сваког животног пута. Када смо у понедељак у школи наново делили утиске, осећала сам као да сам поново тамо, у Будимпешти, у Сентандреји... Пут се није завршио. И даље је ту, у нама, и живеће док год га се неко од нас сећа.

Бачка Топола - град Галерија мистериозни обелиск и „мала синтеза“

приредила: Катарина Шурањи, 4-1

Велики обелиск који се налази испред наше школе одувек је био загонетка за запитане средњошколце. Попут песниковог, и овај камен као да претећ сунцу дере кроз облак. У питању је рад уметника Милоша Бајића, једног од оснивача бачкотополске Уметничке колоније, његов први мозаик великог формата посвећен освајању космоса. Уметник је био инспирисан једним од највећих достигнућа наше цивилизације – слетањем човека на Месец. Тако се овај споменик величини људског духа који никад не стаје пред запрекама и за који не постоји немогуће, попут најлепше инспирације, налази надомак руку нас који долазимо.

Извор: приватна архива

Ако сте некада шетајући бачкотополским улицама приметили уметничка дела на зидовима зграда, вероватно сте се бар једном запитали ко их је направио и зашто су баш ту. Иза приче о гимназијском обелиску, те зидним композицијама и муралима који су нам свакодневно пред очима, крије се прича о важном уметничком покрету у Бачкој Тополи и о томе шта је тај покрет могао бити да није било деведесетих година. Реч је о бачкотополској

Уметничкој колонији. Љубазношћу кустоса и ликовног уметника Адриана Клаја, који ме је спровео кроз поставку бачкотополског музеја, сазнала сам доста о историји овог покрета.

На зиму 1954. Јожеф Ач и Имре Девич иницирали су идеју „мале синтезе“. Идеја је била да уместо отварања галерије, цео град претворе

Извор: приватна архива

и тиме наставе рад против отуђења човека и његове средине, које је проузроковала масовна производња, серијска производња, а које је захватило и грађевински сектор. **Захваљујући овом програму, школе, домови здравља, библиотеке и хотел у Бачкој Тополи украшавани су зидним керамичким композицијама и скулптурама на отвореном, повезујући тако уметност са окружењем.**

Најважнији учесници „мале синтезе“ били су: Јожеф Ач, Милош Бајић, Милош Гвозденовић, Зоран Петровић, Драгослав Стојановић СИП и Јожеф Тођераш. Сама дела измишљао је и скицирао један уметник, а затим су их склапали заједничким снагама због монументалних

димензија. Прво званично дело „мале синтезе“ насликао је Јожеф Ач 1955. у фискултурној сали Основне школе „Чаки Лајош“, а 1959. званично је започела синтеза архитектуре, вајарства и сликарства у колонији, како би инвеститори били обавезни да у наменским трошковима за изградњу осигурају средства за ликовну обраду одређених површина на зградама административних, судских, друштвених, културних и других објеката.

Извор: каталог изложбе посвећен уметничкој колонији

Иако је 1964. „мала синтеза“ унета у члан 162. Статута Општине Бачка Топола, а 1969. одлучено да њено питање буде уређено законом, нека дела су уништена због приватизације, те је члан полако губио правоснажност.. Адриан Клајо објашњава како је то изгледало: „Крајем педесетих година у аули тадашњег хотела Панонија изведено је пет различитих мозаика великих размера и једно комбиновано дело, што се сматрало ремек-делима покрета. Почетак пропадања објекта изграђеног раних педесетих година прошлог века, може се повезати са пљачкашким управљањем у име ‘приватизације’ деведесетих. Почетком двехиљадитих година, непокретна имовина је прешла у приватно власништво, а затим је дошло до илегалне градње током које су сви мермерни мозаици у унутрашњости зграде у потпуности уништени. Између 2013. и 2015. године, захваљујући Ротари клубу, Гимназији за талентоване ученике „Бољаи“

и уметницима Ориго Опен Феста одржаног у то време у Бачкој Тополи, мурали су осликани на великим пресованим дрвеним површинама које су прекривале рушевине Ова племенита иницијатива је још више показивала слику тужне стварности – да се прикрије несагледиво, да се ствара уметност тамо где је висока уметност рушена.“

Клајо даље говори како је сличну судбину имало и дело керамичарке и педагошкиње Ане Немет из Бачке Тополе. Она је 1980. године по налогу Уметничке колоније израдила величанствену керамичку композицију састављену из четири дела. Ово дело примењене уметности постало је жртва уништавања и срушено је током деведесетих година. Данас је уметничка колонија у рукама Адриана Клаја, и њен рад се наставља на савремен начин. Иако нема никакву сталну подршку нити основни буџет, ова драгоцену институцију тежи ка инвентарисању и спасавању преко 400 уметничких дела која чине збирку колоније. Сваке године одржава се „Дан ликовне уметности војвођанских Мађара“ који постоји од 2014. године, а обележава се 14. новембра, на дан рођења Јожефа Ача. Клајо истиче да је колонија спремна да уз подршку локалне самоуправе ангажује уметнике за нове мозаике и сличне радове великог обима. Постојећа дела потребно је учинити видљивијим и ставити табле како би грађани могли да се упознају са историјом која се крије у њима.

Интересовало ме је и како средњошколци могу допринети раду колоније. Клајо је објаснио да брига о постојећим радовима и ширење њихове вредности свакако могу помоћи, али **да би било интересантно организовати радионице на којима би младе учили стварању мозаика, што би било у духу давне идеје „мале синтезе“.**

Мозаици нашега града чувају причу о људима који су заједно створили ванвременска дела. Запостављање и уништавање ових дела говори о отуђењу и занемаривању културних добара. Ученици гимназије из дана удан пролазе поред обелиска не знајући његову причу. Ипак, сарадња људи којом су створена дела нашега града-галерије даје наду да је могуће поново покренути ствари, очувати старо, али и створити ново. Обелиск са почетка приче стоји испред наше школе као сведок те сарадње и доказ да човечанство може све да постигне.

Суђење Ани Карењиној

приредила: Анђела Ђуровић, 2-1

Ова школска година донела је у погледу читања најзначајнији изазов за сваког средњошколца Толстојеву – „Ану Карењину“. Након прочитане књиге, мој разред је добио занимљив задатак. Наша професорка је замислила анализу романа кроз занимљиву дебату у облику суђења главној јунакињи. Добили смо улоге јунака из романа и сместили их у импровизовану судницу уз додатне улоге који су оживели ову својеврсну представу. Ту је, дакле, био и читав адвокатски тим – тужилац, судија као и адвокат одбране Ане Карењине. Улогу пороте имали су наши млађи другари из 1-1 који ће тек имати задовољство да прочитају овај руски класик, али их је професорка припремила за суђење, те су у потпуности испратили нашу дебату.

Ликови у књизи описани су кроз спољашњу и унутрашњу карактеризацију. Трудили смо се да их оживимо помоћу живописних костима и дијалога из књиге. Сви смо имали веома тежак, али леп и интересантан задатак. Требало је изместити се у виши слој руског друштва 19. века како бисмо у потпуности разумели ликове и разлог њихових поступака. Све што нам је у процесу рада било тешко, постало је лепо и лако након успешно реализованог суђења.

Извор: приватна архива

Извор: приватна архива

Тек тада смо у потпуности схватили ликове и заокружили наш рад на прави начин. Ани Карењиној судило се по следећих пет тачака: за самоубиство, за прељубу, за нарушавање угледа грофа Карењина (њеног супруга), за занемаривање и нанету емоционалну бол детету и за занемаривање и нанету емоционалну бол супругу. Суђење је почело уводном речи тужиоца, а затим је уводна реч дата адвокату Ане Карењине. Динамика суђења била је брза. Питања су постављана по свим тачкама оптужнице. Право на прво постављено питање имао је тужилац, а одмах после одговора оптуженог, право на изношење доказа и постављање питања имала је одбрана. Питања се нису постављала само Ани Карењиној, већ и сведоцима.

Поред Ане, имали смо прилику да видимо кнегињу Бетси, кнегиње Доли и Кити, као и њихове родитеље, затим Аниног брата Стиву, Љевина, грофа Карењина, и грофа Вронског. Тужилац и одбрана своје доказе поткрепили су цитатима из књиге уз примесе тадашњег руског црквеног закона, а завршном речи покушали су да придобију пороту на своју страну. Порота је донела одлуку да је Ана крива само за самоубиство.

Као тужилац, не слажем се са овом одлуком. Иако мислим да је Ана храбра жена која није желела да живи у лажи, те је јавно урадила оно што је руско племство радило у тајности, не могу да оправдам њене поступке.

У ова три огледна часа уживали смо сви. Порота, професори који су били присутни као публика и сви ми који смо тумачили дело. Као идеју за наредне генерације предлажем да се као главни оптужени, поред Ане, изведе и њен законити супруг гроф Карењин, како би се допринело још већој динамици суђења и размени различитих мишљења. Сматрам да би то било врло интересантно јер смо видели да у нашем случају порота кривицу преноси с Ане, на њеног супруга.

Требало је изместити се у виши слој руског друштва 19. века како бисмо у потпуности разумели ликове и разлог њихових поступака.

Питање да ли је Ана крива или не, у нама је дефинитвно пробудило још много других емоција и оставило нас додатно запитанима, али нас није навело на једногласан одговор. Имам утисак да је то зато што се по питању кривице на тему мушко-женске преваре, те занемаривања детета, и у неписаним етичким правилима данашњег друштва лута. Најчувенија уводна реченица светске књижевности, тако, не важи само за 19. век, већ за сва времена: „Све срећне породице личе једна на другу, свака несрећна породица, несрећна је на свој начин”.

Извор: приватна архива

ТРАГАЈУЋИ ЗА ЉУБИШОМ

приредила: Ања Мартиновић, 4-1

Либерални интелектуалац, књижевник, називан „Његошем у прози“, политички лидер Боке и Далмације, човек који је ширио мисао чојства и јунаштва свом народу и својој земљи. Иако самоук, кроз своје приповетке представио је и обрадио српску историју од 16. до 17. века. Борац за народни језик, равноправност вера, слободу народа. Стефан Митров Љубиша.

У зиму 1824. последњег дана фебруара, рођен је Стефан, од оца Митра Љубише и мајке Кате Брдарев, обоје родом из Паштровића. Митар је свој живот провео на мору као рибар, познат као поштен човек. Како бабе приповедају, деца су им умирала у повоју. Да би то спречила, Ката је послушала бапске приче и свог првог сина Љубишу оставила на улици на хладноћи баш кад се раздвајала ноћ са даном како би му нашла намерна кума. Те вечери је пролазио један човек и умало га не згазивши, чу речи примаље која га је и оставила: „Прими, куме, и Бога и светога Јована!“, и тај намерни човек му буде крштени кум.

Отац му је умро рано, када је Љубиша имао само четрнаест година. Остао је јединац мајци, малог иметка које му је остало, потпуно изгубљен и сам, приморан да настави даље.

Није познавао ниједно слово азбуке, школу је врлоретко похађао, а језик је тада био италијански. Са осамнаест година завршио је трећи разред школе што му је било потребно за посао, остало је учио сам. Окренуо се науци и био сам себи учитељ. Усавршивши језик, историју и законе, постао је један од најобразованијих Будвана, Црногораца. Радио је будванској општини, обављајући разне дужности од приправника до начелника Управитељства. Врло брзо је стекао поштовање и наклоност, људи су му веровали и били уз њега. Своју позицију је користио за борбу да уведе народни језик у јавност, као и за равноправност вера и језика. Залагао се за укидање тадашње полицијске наредбе којом је већина православних Бокеза била принуђена

да слави католичке празнике.

Као момак био је изузетно посвећен политици. И тада је волео књигу, али праву спознају је доживео тек када се оженио Софијом Ћеловић. Била је његова инспирација, покретач и како сам

каже: „Док се нисам оженио, много сам се мало осврћао на народну књигу. Глава пунана италијанскијех и францускијех писама, није никако могла приљубити своју влаштиту књигу. Пошто се ожених чести женини прекори нагнају ме да завирићим и у нашој књизи. Оплијени ме и зачари богатство и изворна мудрост народнијех умотворина. Изучим матерњи језик, омили ми се и уљубим оно што сам прије мал не презирао“. Приповедачким радом је почео да се бави последњих десет година свог живота и био један од најцењенијих приповедача. Најпознатија дела су „Приповјести црногорске и приморске“. Угледао се на Вука Караџића, сакупљао је и темељио свој рад на народним умотворинама, изрекама, легендама...

Живот га није штедео и наносио му је пуно олуја и невоља, али је његова челична воља да истера оно што је наумио, као и борба и одлучност победила и остала да живи кроз дела која красе српску књижевност. „Лажни цар Шћепан Мали“, „Кањош Мацедоновић“, „Поп Андоровић“, „Крађа и прекрађа звона“, „Скочидјевојка“. То је Љубиша као најистанчанији приповедач црногорског духовног бића.

У Беч одлази као посланички кандидат за државни сабор. Остатак живота провео је у Задру, а умро 1878. у Бечу, одакле је након седам година пренесен у завичај.

Стефан Митров Љубиша је у свој пут узидео велику идеју да сачува дух народа. Својим делима је давао душу једног сасвим обичног човека пред којим се одигравају велике ствари. Ширио је причу своје отаџбине и желео да се за њу чује, а највише да скупи и очува црногорски народ. Слава овом великом човеку!

ШКОЛА У ВРЕМЕНУ

извештај са представе

приредио: Марко Поповић, 4-1

Иако многи нису веровали да представа у оквиру Доситејевих дана може да надмаши прошлогодишњу „Избирачицу“, глумачка секција гимназије и економске школе „Доситеј Обрадовић“ убедила је у супротно. У нешто подмлађеном саставу, са добром основом у

виду матураната који су и претходних година били на позорници, те одличном режијом и сценографијом које су спровеле у дело професорке српског језика и књижевности, поново смо успели да заблистамо. Ове године на репертоару је била представа „Школа у времену“ којом смо желели да представимо српско образовање кроз различите временске периоде. Радња приче је подељена у четири дела. Прва етапа прати аутобиографију „Живот и прикљученија“, односно детињство младог Димитрија (Доситеја) Обрадовића и његове потешкоће са професором старог кова. Затим смо упознали публику са школом 19. века и доживљајима малог Бранислава Нушића које је он представио у свом делу „Аутобиографија“, са нагласком на причу како је професор географије живописно објашњавао лекцију о планетама. Трећа етапа представе је прича о култном професору Кости Вујићу и његовом разреду, са којим ће касније, по речима чувеног професора, Србија прећи своје границе, али и о директору који нема пуно толеранције за њихове анегдоте и жели да их њихов разредни превапита и санкционише, што професор Вујић одбија. Последња етапа представе,

по реакцији публике и најзанимљивија, на комичан начин приказује догледовштине матураната и њихових професора са краја прошлог века. Ова етапа је била и најзахтевија за увежбавање, јер смо уз пуно глумаца имали и доста статиста, који су такође веома важан сегмент на позорници. Наратор и водич кроз ову занимљиву причу био је управо Доситеј Обрадовић, вечита инспирација и узор српској омладини. Ова представа је необична по томе што смо имали ситуацију да поједини глумци глуме више од једне улоге, па сходно томе ваља навести све наше ученике који су учествовали у овом пројекту. То су: Душан Стојановић, Саша Церовина, Марко Поповић, Сергеј Шарић, Урош Радојевић, Анђела Ђуровић, Лука Ђоковић, Лана Рајачић, Лорена Бореновић, Михајло Гаврић, Милош Тадић, Невена Стојановић, Петар Стојановић, Сташа Стојановић, Теодора Иванишевић, Алекса Панић, Хана Грујић. Алекса Ивезић је био задужен за светла и музику на позорници, а професорке српског језика Сања Којић и Невена Предојевић стоје иза режије, сценографије и костима приказаних на сцени. Са уживањем смо спремали ову представу, оставили смо снажан утисак на публику, а као и претходних година, и ове године смо представу изводили у три наврата. Захваљујемо се свима који су били наша публика, нашим другарима и професорима из школе, малим матурантима и свим грађанима који су препознали наш труд и рад и одазвали се у великом броју.

Креативне странице

Радови са литерарног конкурса „Свети Сава – наше надахнуће“

Прича о Светом Сави

У давна времена, у једном мирном селу, живео је дечак по имену Јован. Јованове очи никада нису угледале светлост, јер га је задесила судбина слепила. Његово срце било је испуњено жељом да види свет око себе. Сањао је о бојама, маштао о многобројним пејзажима, а највише од свега маштао је о лицима браће и сестара. Јован је рођен у десеточланој породици. Оца се није ни сећао, јер је преминуо још док је Јован био беба. Чим би се завршила жетва, Милица, Јованова мајка, морала је да ради тешке физичке послове како би прехранила децу. Више од свега, Јован је желео да помогне мајци.

Једнога дана, кроз село се прочула вест о милостивом старцу који путује светом и чини добра дела. Милостиви старац није био нико други до Свети Сава. Када је стигао је у село, сељани су га упутили ка Јовановој кући. На клупи испред куће Сава угледа Јована и нежно седе поред њега. „Јоване, твоја жеља да поново прогледаш дирнула је моје срце. Желим да ти помогнем.“, рече Сава. Препознавши благи светитељев глас, омиљен у народу, дечак са осмехом на лицу проговори: „Благослови ме, Свети Саво! Жудим да видим боје које ми људи свакодневно описују, жудим да видим природу која ми је непозната и лица мојих најближих“. Свети Сава стави руке на Јованове очи и поче говорити молитву коју Јован до тада не беше чуо. Моћ вере и љубави пролазила је кроз старчеве прсте. Бљесак светлости обасја Јованове очи.

„Отвори своје очи, Јоване, упознај свет који досада ниси видео“, рече Сава. Јован отвори очи и први пут угледа светлост. „Хвала ти, Свети Саво! Рекли су ми да чиниш чуда, али нисам ни сањао да ћу доживети овакво дивно чудо“. Свети Сава се му се насмеши и рече: „Љубав и вера чине чуда, Јоване. Нека ти ово чудо буде подстрек да шириш љубав и светлост!“

Јован тако постаде симбол наде у свом селу, живи споменик да чуда постоје и да љубав и вера могу преокернути судбину. Спојени чудесним тренутком, Свети Сава и Јован су наставили своје путовање као носиоци светлости и доброте. Њихова се прича преносила са колена на колена и у срцима људи она никада није избледела, постала је светионик живота, подсећајући да су највећа чуда често скривена у простору између светлости и таме.

Јована Огњеновић, 3-1
прво место

Brindza Léna, 4-2

Право ходи својим ногама и путеве своје исправљај

Из старог Раса, где се уткала богата историја и духовност, одјекују речи које нас подсећају да ценећи своју прошлост правилно бирамо будућност. У прелепој земљи, која дише духом свог првог просветитеља, његово дело постаје водилца за свако дете које стреми ка остављеној му светлости.

Растко Немањић, велики српски просветитељ, обасјава пут ђацима својим учитељским наслеђем, постављањем темеља за морални, научни и духовни развој. Право ходити својим ногама у светлу свог просветитеља значи корачати стазом истине, поштења и љубави према ближњима. То је пут који нас води ка духовном богатству и правој животној сврси. Путеви које исправљамо постају одраз нашег односа према другима и према себи. Светитељске вредности уче нас опраштању, саосећању и несебичној помоћи, а просветитељске вредности нам отварају видике до бесконачности. Кроз те вредности, путеви наших живота постају испреплетени са путевима других, стварајући заједницу која тежи ка заједничком добру и унапређењу појединца и друштва. Његово дело подсећа нас да исправљамо путеве не само својим поступцима већ и својим духом, тежећи ка миру и хармонији. У Србији, свако дете носи терет одговорности према својој заједници. Право ходити својим ногама постаје изазов и позив да предузмемо иницијативу, да будемо стубови подршке једни другима. Исправљати путеве значи градити мостове уместо зидова, неговати разумевање уместо предрасуда. Свети Сава нас учи да истинско вођење сопствених корака не значи само успех у свету, већ и у срцу. Кроз љубав према знању, поштовање према традицији и бригу за ближње, постајемо градитељи бољег сутра. У том трагању за истином и духовним растом, Свети Сава постаје светионик који нам показује прави пут.

Живети, учити и стварати у земљи где се историја преплиће са садашњошћу, право ходати својим ногама и исправљати путеве постају животна филозофија инспирисана наслеђем Растка Немањића – Светог Саве. Учимо да будемо носиоци светла, да се храбро суочимо са изазовима и да корачамо стазом љубави и разумевања.

Наша одговорност према себи, својој заједници и Светом Сави је улазница ка бесконачном царству спознаја, духовном расту и благослову живљења.

Ђина Борозан, 2-3
треће место

Brindza Léna, 4-2

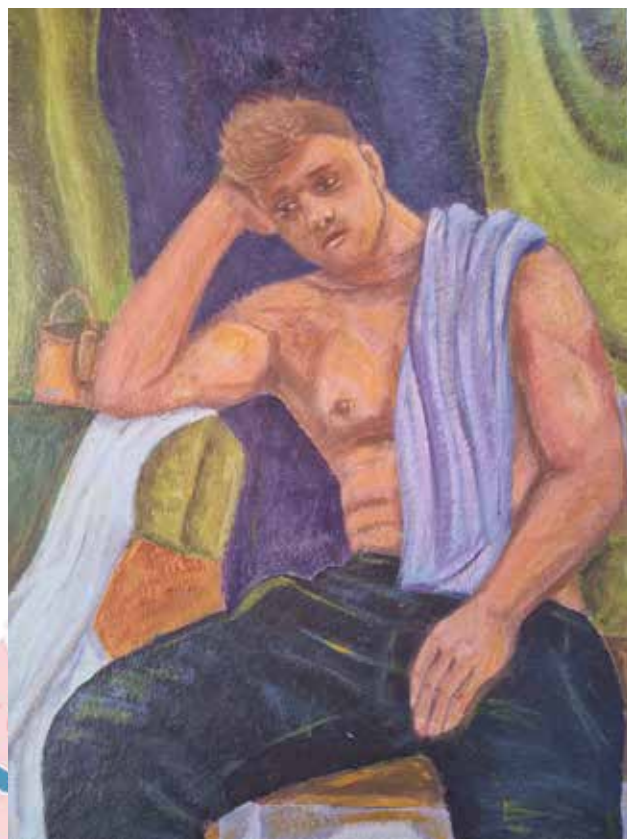
„...dallammá vált most az idő futása S szívem a holnapok dalát megsejti...” (Nagy László)

A magyar nyelv összes szava készenlétben áll,
hogy elkerüljem a klisék használatát.
Gimis tanuló,
két szó,
hol szomorú, hol boldogan kacagó.
Négy év e közhelyek között hullámzott,
s mi volt, hogy csak sodródtunk,
s volt, hogy mi irányítottuk.
Négy év tömérdek időnek hangzik,
véget nem érő körforgásnak az iskolában.
Ebben a pillanatban viszont átértékelődik,
a végtelen idő végesbe csúszik,
és még csak néhány hétbe nyúlik.
Négy évemre gondolok,
tisztá képek a fejemben,
mintha csak a jelen lenne.
Négy év történelemnek nevezhető csoportot alkotott,
és tizennégy felnőtt embert faragott.
Változtunk és változunk,
ahogy a most felé haladtunk,
de az életünkben éveink már változtathatatlanok.

Négy évnyi gondolat, érzélem, emlékei között,
úgy érzem, nem tudom megtalálni az ideillőt.
Olyan, mint az első dolgozat,
ahol nehezen szerkesztettem még mondataimat.
Érezzük, hogy az időnk ezen a helyen már véges,
nyomás is, de egyre szépülnek az élmények.
Négy évnyi kirándulás a fiatalságunk csúcsának hullámvasútján.
És végre elmondhatom, hogy okosabb, bölcsebb,
neveltebb társaimmal idáig jutottunk,
vagyis ennek a mondatnak jelzőit ránk nem alkalmazhatom.
Mindenesetre,
eljutottunk a jelenbe, balesetmentesen.
Egy szó, amit mindig érezni fogok,
hogy hálás vagyok.
Tisztában vagyok velem, hogy az emberek életében,
nem mindig jók a középsulis évek.
Engem az élet olyan emberek közé csöppentett,
akikkel kimaximáltuk ezt az időszakot.

Szenvedésként élt napok,
visszagondolva, az osztályom miatt, nem is azok.
Más emberek vagyunk,
nem ugyanazok, akik egykor (2020-ban).
Ugyanolyanok sem vagyunk,
de különbözőségünk az, ami összefog.
Tanultunk az iskolából,
de legtöbbet egymástól.
Próbálok nem elfogult lenni,
de egy ilyen osztályt gimiben, nem lehet megismételni.
Az emlékeim leírása szükségtelen,
hisz az osztályom és a tanárok,
mind itt voltak velem.
Zárul ez a fejezet is,
őszintén, fel sem fogom,
valószínűleg annyira még nem is akarom.
Gondolataim nem lettek tiszták,
dolgozatom is összevisszák.
De nem tudok pontot írni még,
mert úgy jön ki, mintha befejezném.
De áll rendelkezésünkre még egy kis idő,
így tehát a dolgozatom végén a pont helyét átveszi
a vessző,...

Bácsi Virág, 4-2

Brindza Léna, 4-2

**„Egy nagymama háza
általában különleges.
Az ember mindig tudja,
milyen illata van”
(F. Backman)**

Szülföldem,
A topolyafák tövében.
Itt születtem.
De vajon meddig élek itt?
Szüntelen vágyódom más világok felé,
S valami mégis visszahúz.
Megragad, megfog,
S el nem enged.
Mi lehet-e láthatatlan kéz?
Mit tapintani nem tudok.
Otthon? Barátok? Család?
Vagy a hazaszeretet volna tán?
Húz az otthon, a családi kör,
A végtelen melegség,
A nagyszülők házából kiáradó illatok,
Melyek folyton azt sugallják: itt a nyugalom.
Húz a barátság,
Szinte már ráncigál,
Mint a régi hajnalokban,
Egy mámoros este után.
Húz a magyarság,
Az ősi, ösztönös nemzettudat.
Hisz itt nem veszhét ki e nép,
Mondhatnám ironikusan: Nem, nem, soha?!

S mégis, ha választanom kellene,
Mi húz a legjobban,
Nem eszméket mondanék,
S nem is múló barátságokat.
Isten után legszentebb,
Szerintem a család neve,
Petőfi nem pont így írta,
Szerintem tévedett.
A vér a legfontosabb,
Mi összeköt,
S az a tudat,

Hogy e földön található ükapáim nyoma.
Összefonódik tehát,
szülföld és család,
De változás nélkül
Nincs haladás!
Mondhatnám úgyis:
Ajde, haladjunk,
Menjünk tovább,
Fedezzük fel mi is „Amerikát”!
Menjünk, szálljunk,
Mint a fészket elhagyó madár,
De tudjuk, honnan indultunk,
És őrizzük meg magunkban a nagyszülői ház
illatát!

Nagyidei Márk, 4-2

Brindza Léna, 4-2

Данијела Рахимић, 3-1

Barna Adel, 3-4

Миња Стојановић, 3-1

Јелена Вујановић, 3-1

Решење загонетке са стране 6:
МЕЋУСТАНИЦА

„ЗЛОЧИН И КАЗНА”

Матуранти

генерација 2020/2024.

A 2020-2024 végzősei

Dositej Gimnázium
Közgazdasági Iskola
IV/2

Гимназија и економска школа „Доситеј Обрадовић”

Туристичко-хотелијерски техничар

„Младост је сретно доба у коме човек почиње да вјерује у себе,
а још није престао да вјерује другима.”
Иво Андрић

2020-2024

Dositej Obradović Gimnázium és Közgazdasági Iskola

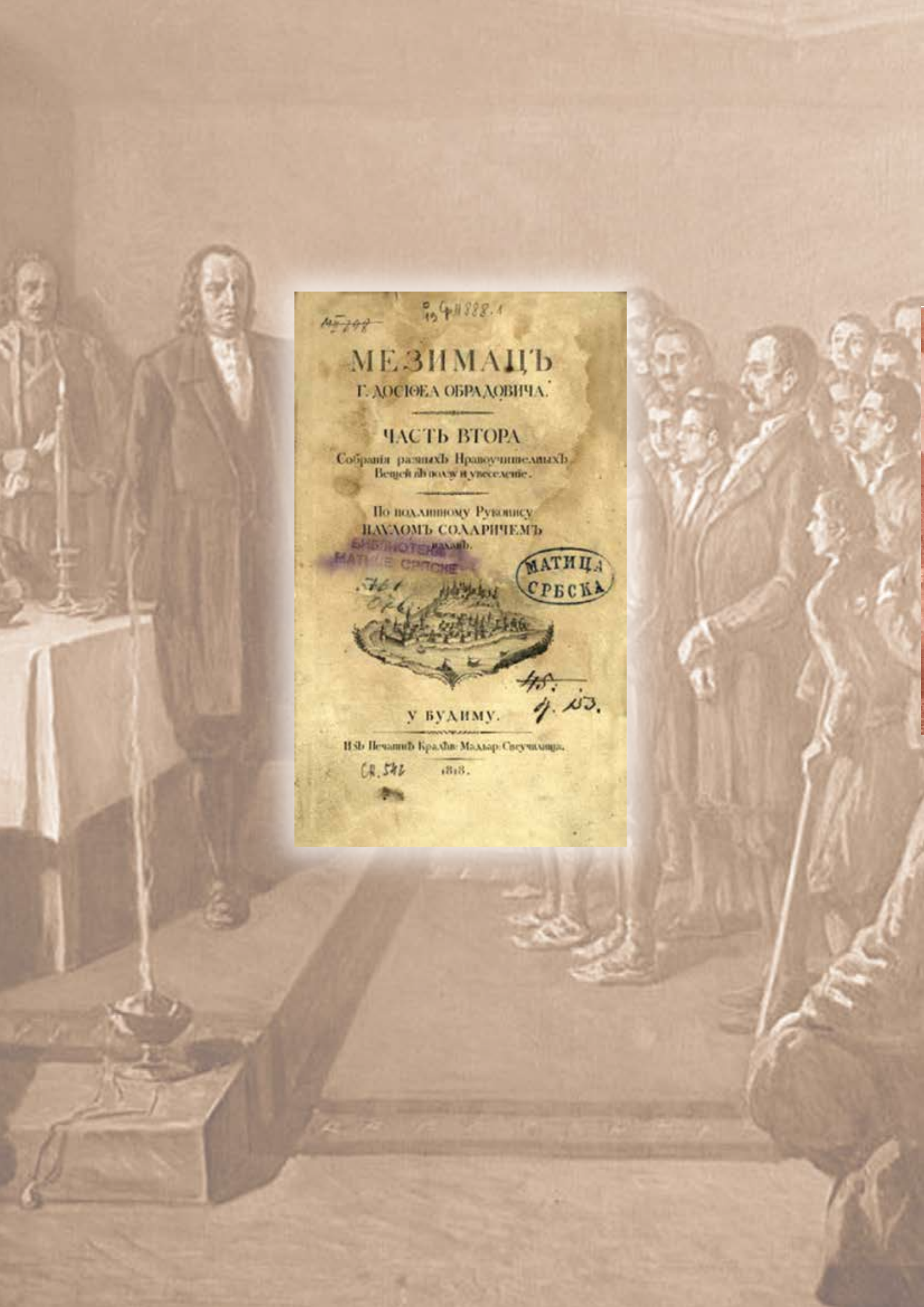
Turisztikai és szállodaipari technikus

*"Legyen az életed utazás,
haladj afelé, amire vágyasz,
hagyd magad mögött mindent,
amit cipédai rebeg"*
(Mark Lawrence)

IVt 4
2020-2024

№ 298
P. 45 P. 1888.1

МЕЗИМАЦЪ
Г. ДОСЮБА ОБРАДОВИЧА.

ЧАСТЬ ВТОРА
Собрания разныхъ Правонаучительныхъ
Вещей въ школу и университетъ.

По подлинному Рукопису
НАХОДЪ СОЛАРИЧЕМЪ
БИБЛИОТЕКА
МАТИЦЕ СРБСКЕ

МАТИЦА СРБСКА

у БУДИМУ. 48. 7. 03.

Изд. Печать Краля Младар Свучица.
Ср. 542 1813.